

ISLAM I MUSLIMANI U ŠVICARSKOJ

Islam u Švicarskoj jedna je od najznačajnijih religija u kojoj živi, prema popisu pučanstva iz 2001. godine, 310.000 njegovih pripadnika, čime čine 4,26% od ukupnog broja stanovnika. Treba spomenuti da islam u ovoj zemlji nije priznat i da egzistira u sklopu ljudskih prava i sloboda kao dio velike obitelji stranih radnika. Muslimani su nastanjeni u onim kantonima koji govore njemački jezik sa gradom Bazelom, 6,2% stanovnika su muslimani, dok ih je svega 1,8% u kantonima koji govore talijanski jezik. Od ukupnog broja muslimana u Švicarskoj samo njih 12% ili 36.000 su državljani, ili 0,5% od ukupnog broja stanovnika, dok je 88% njih sa privremenim ili stalnim boravkom u zemlji. Među najpoznatijim muslimanima u Švicarskoj je i rahmetli Adil Zulfikarpašić osnivač Bosanskog Instituta u Cirihu koji je kasnije prenesen u Sarajevo.

Najveći broj muslimana u Švicarskoj potječe iz bivše Jugoslavije 56,4% i to najviše iz BiH, Kosova i Makedonije, a 20,2% su iz Turske. Među najpoznatije muslimane u Švicarskoj spadaju Tarik Ramadan, porijeklom iz Egipta nastanjen u Ženevi.

Povijesno gledajući prvi muslimani u Švicarskoj došli su davno u desetom stoljeću, kada je grupa ratnika Arapa i Berbera iz Španjolske bez znanja i dopuštenja emira Abdurrahmana Drugog El-Evsata prodrla južnom Francuskom i dosegla do kantona Valeza osvojivši prolaz sv. Bernard najviši vrh zapadnih Alpa, a potom osvajaju i Sant Galen na sjeveru. U švicarskom gradu Bazelu tiskan je prvi prijevod Kur'ana na latinski jezik 1543. godine. Godine 1961. Trojica poznatih islamskih učenjaka Seid Ramadan, Muhammed Hamidullah i Hasan Nedevi osnovali su u Ženevi Islamski kulturni centar. Bila je to prva institucija takve vrste u Europi. Centar je dugo godina izdavao reviju *El-muslimun* koji je snažno utjecao na oblikovanju lika muslimana, a bio je namjenjen muslimanskim studentima u Švicarskoj.

U Švicarskoj postoje samo dvije džamije s minaretom i to u Ženevi vakuf saudijskog kralja Fejsala i Ahmedijske džamije u Cirihu. Pored njih postoji još 120 mesdžida bez minareta diljem zemlje, te još oko 100 neslužbenih mesdžida. Poglavarstvo grada Berna odbilo je zahtjev muslimana 2007. godine za izgradnjom džamije s minaretom i Islamski kulturni centar. Te godine počela je kampanja među desničarima Švicarske protiv izgradnje džamija u Švicarskoj, što je dovelo potkraj 2009. godine do referenduma koji je zabranio gradnju minareta u ovoj zemlji. Švicarska je izglasavanjem protiv izgradnje džamija izgubila primat uzora suživota različitih religija i narodnosti.

Švicarska je dugi niz godina bila primamljiva za muslimane poradi svoje tolerancije prema drugima i drugačijima. Tako su desetine tisuća muslimana iz svih krajeva svijeta, a posebno iz bivše Jugoslavije, došli u ovu zemlju koja je tih godina trebala stranu radnu snagu. Švicarska je

bila privlačna političkim izbjeglicama. Svaki šesti musliman u Švicarskoj je i politički izbjeglica iz svoje zemlje. Ova je zemlja bila privlačna i za studente iz islamskih zemalja, ali i poslovnim ljudima gdje su deponirane u njenim bankama stotine milijardi dolara.

Broj muslimana neprekidno se povećavao od 1970. godine kada ih je bilo 16.000. Već 1980. bilo ih je 56.000, a 1990 njihov se broj popeo na 152.000, a 2000 njihov broj je dosegao 310.000. Od ukupnog broja muslimana u ovoj zemlji samo 5% su Arapi. U glavnom gradu Bernu živi 25.000 muslimana, 17.000 u Cirihi, a 11.000 u Lozani. Vlada Saudi Arabije financirala je izgradnju Instituta islamske kulture zajedno sa mesdžidom u Ženevi koji je svečano otvoren 1978. godine. Institut organizira natjecanje učača Kur'ana jednom godišnje i to je prvo takvo natjecanje u Europi. U Švicarskoj je osnovana prva udruga žena muslimanki kojom rukovodi Egipćanka prof. dr. Fevzija Išmavi. Spomenuta gospođa nazočna je na svim konferencijama i susretima muslimana diljem Europe.

U Švicarskoj djeluju 24 bošnjačka džemata u kojima radi 13 imama s potrebnim rješenjem. U sedam džemata privremeno rade naši imami, dok četiri džemata nemaju imame i u njima su samo vikend imami. U islamskoj zajednici Bošnjaka učlanjeno je 5.500 obitelji sa oko 20.000 muslimanki i muslimana od ukupno 40.000 Bošnjaka koliko ih se nalazi u Švicarskoj. U 2009. godini na vjeronauku je bilo oko 2.000 djece na vjeronauku. Od spomenutih 24 džemata njih 10 imaju svoje vlastite mesdžide i druge vjerske prostorije i to u Heidenu, Luzernu, Yverdonu, Zugu, Aargau, Sent. Galenu, Watvilu, Churu, Bielu i Zirihi. Vrijednost ovih mesdžida i objekata procjenjuje se na oko 20 milijuna franaka.

Minaret džamije i Islamskog centra u Ženevi

Ahmedijska džamija u Cirihu

Unutrašnjost džamije, vakufa kralja Fejsala, u Ženevi

Sala za vjeronauk bošnjačkog džemata Gazi Alija u Sent Galenu u Švicarskoj

Knjižnica bošnjačkog džemata u Sent Galenu